

[...]

34.133/II/PF
MV/RV

Mijnheer de Minister,

Ter zitting van 10 juni 2004, hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht tegen het plaatsen van zes eentalig Nederlandse verkeersborden op rijksweg N 614, op het grondgebied van de gemeente Herstappe – een Nederlandstalige zogenaamde "taalgrensgemeente" met faciliteiten inzake het gebruik van het Frans, als bedoeld door artikel 8, 10°, van de taalwetten.

De klager voegde bij zijn klacht, tot staving van deze laatste, foto's van de gewraakte borden. Het gaat om borden met de vermeldingen: "*Provincie Limburg*", "*Hoeise Kassei – Romeinse weg*", "*De provincie Limburg heet u welkom*", "*7 Tongeren*" en "*2 Lauw*".

Op de vraag om inlichtingen van de VCT antwoordde uw voorganger dat de bepalingen betreffende de taalfaciliteiten waarin wordt voorzien door de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), van toepassing zijn op de mededelingen die uitsluitend voor de inwoners van de faciliteitgemeenten zelf zijn bestemd; dat wegwijzers bestemd zijn voor een ruimer publiek dat niet enkel tot die gemeenten behoort, dat het faciliteitenstelsel er derhalve niet van toepassing op is, en dat ze bijgevolg mogen worden gesteld in één enkele taal, in casu het Nederlands.

*
* *

Conform de rechtspraak van de VCT zijn verkeersborden berichten of mededelingen aan het publiek (cf. adviezen 604 van 10 juni 1965, 22.136 van 30 mei 1991, 23.010 van 20 november en 18 december 1991).

De gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, betreft, conform haar artikel 35, de diensten van de Vlaamse regering waarvan de werkkring het gehele ambtsgebied van de Gemeenschap of van het Gewest bestrijkt.

Artikel 36, § 2, van de voornoemde wet bepaalt dat op de voornoemde diensten, met betrekking tot de gemeenten met een speciale taalregeling uit hun ambtsgebied, de taalregeling van toepassing is die door de taalwetten in bestuurszaken aan de plaatselijke diensten is opgelegd voor de berichten, mededelingen en formulieren die bestemd zijn voor het publiek, voor de betrekkingen met de particulieren en voor het opstellen van akten, getuigschriften, verklaringen en vergunningen.

Artikel 11, § 2, 2° lid, van de SWT bepaalt dat, in de taalgrensgemeenten, de berichten en mededelingen aan het publiek moeten worden gesteld in het Nederlands en in het Frans.

Bijgevolg dienden de verkeersborden die door het Vlaamse Gewest op het grondgebied van

de gemeente Herstappe werden geplaatst, in het Nederlands en in het Frans te zijn gesteld, met voorrang voor het Nederlands (cf. vaste rechtspraak van de VCT: adviezen 23.207 van 30 september 1992, 22.116 van 13 oktober 1993, 27.136/B van 11 januari 1996, 29.015/C van 24 april 1997 en 28.200 van 9 oktober 1997).

De VCT acht de klacht derhalve, met drie tegenstemmen van leden van de Nederlandse afdeling, ontvankelijk en gegrond.

Wat de borden met de vermeldingen "*Provincie Limburg*" en "*De provincie Limburg heet u welkom*" betreft, herinnert de VCT eraan dat zij, op een vraag om advies van uw voorganger, betreffende de taal waarin de borden moesten worden gesteld die de provinciegrenzen aanduiden, onder verwijzing naar artikel 11, § 2, 2° lid, van de SWT (taalgrensgemeenten) en naar artikel 24, 1° lid, van de SWT (randgemeenten), heeft geantwoord dat borden die worden geplaatst door een dienst van de Vlaamse regering moeten worden beschouwd als berichten of mededelingen aan het publiek, en dat ze bijgevolg in het Nederlands en in het Frans moeten worden gesteld. De VCT heeft daar nog aan toegevoegd dat die borden, in de veronderstelling dat ze ook tot doel hebben toeristen welkom te heten, naar analogie van artikel 11, § 3, van de SWT, eveneens in ten minste drie talen mogen worden gesteld (advies 31.083 van 7 oktober 1999).

Twee leden van de Nederlandse afdeling hebben hun tegenstem als volgt gemotiveerd.

1. De gemeenten bedoeld in de artikelen 7 en 8 (behalve de gemeenten van het Duitse taalgebied zoals omschreven in artikel 8, 1°) van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) behoren tot een eentalig gebied. De gemeente Herstappe behoort tot het eentalig Nederlandse taalgebied.
Dat houdt in dat de gemeente Herstappe, wanneer zij als zodanig optreedt, principieel alleen het Nederlands mag gebruiken, zoals dat geldt voor de andere gemeenten van het Nederlandse taalgebied.
Dat geldt ook voor andere overheden die zich op het gebied van de gemeente Herstappe als zodanig manifesteren.
Dit betekent voorts dat de wettelijke uitzonderingen op deze eentaligheid beperkend moeten worden geïnterpreteerd, aangezien eentaligheid de regel is.
2. De gevallen waarin door de gemeente Herstappe, en in voorkomend geval de andere overheden die op het grondgebied van de gemeente actief zijn, ook het Frans mag en moet gebruikt worden, zijn bedoeld ter bescherming van de Franstalige inwoners van de gemeente, en van de gemeente alleen.
3. Daaruit volgt dat wanneer de gemeente Herstappe berichten en mededelingen voor het publiek opstelt, die enkel dan in het Nederlands en het Frans mogen worden opgesteld wanneer dat publiek enkel de inwoners van de gemeente omvat. Zijn de berichten en mededelingen bestemd voor een ruimer publiek, dan mogen ze alleen in het Nederlands zijn opgesteld. De stelling dat artikel 11, § 2, lid 2, van de SWT, slaat op alle berichten en mededelingen aan het publiek, al omvat dat publiek meer personen dan alleen de eigen inwoners van de gemeente, doet afbreuk aan het principieel eentalige karakter van de gemeente en breidt de faciliteiten uit tot andere personen dan enkel de Franstaligen van de eigen gemeente, waarvoor de faciliteiten – exclusief – bedoeld zijn.
4. Wat geldt voor de gemeenten, geldt ook voor de andere overheden, voor zover zij eveneens onderworpen zijn aan voornoemd artikel 11, § 2, lid 2.

5. Daar de verkeersborden die door het Vlaamse Gewest op het grondgebied van de gemeente Herstappe werden geplaatst, zich richten tot een ruimer publiek dan alleen de inwoners van de gemeente Herstappe, mogen zij uitsluitend in het Nederlands worden opgesteld.

Een derde lid van de Nederlandse afdeling sluit zich aan bij dat standpunt.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.

Met bijzondere hoogachting.

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT - DE WYELS